3990
ეროვნული ბიბლიოთეკა
F76 N166

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლიტერატურული საქართველო

1 მაისი, 1940 წ. | საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის ორგანო | № 18 (186) შასი 30 კაპ.

გაუმარჯოს 1 მაისს—მუშათა კლასის რევოლუციურ ძალთა საბრძოლო დათვალიერებას! პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

(სკკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ლოზუნგებიდან)

პირველი მაისი

წელს მშრომელი კაცობრიობა ორმოცდამეთერთმეტეჯერ დღესასწაულობს საერთაშორისო პროლეტარული სოლიდარობის დღეს — პირველ მაისს.

სულ სხვადასხვაგვარ პირობებში ხვდება წლევანდელ პირველ მაისობას ორი მსოფლიო — მსოფლიო კაპიტალისტური და მსოფლიო სოციალისტური.

კაპიტალისტურ ქვეყნებში დაწყებულმა ეკონომიურმა კრიზისმა, უაღრესად გაამწვავა რა კაპიტალიზმის შინაგანი წინააღმდეგობანი, დასავლეთ ევროპის ბურჟუაზია საგარეო სისხლიან ავანტიურების გზაზე დააყენა. გაფართოვდა და ახალ იმპერიალისტურ ომად იქცა ბურჟუაზიული ქვეყნების გაფთრებული ბრძოლა მსოფლიო ბაზრების ხელახალი განაწილებისათვის.

ინგლისის და საფრანგეთის ოლიგარხიამ თავისი ერთგული ლაქიების, მეორე ინტერნაციონალის ჯობში ჩაფლული ლაქიების — ბლიუმების, ჟუოების, სიტრინების, ბევინების დახმარებით ახალი ომის ხანძარი დაანთო თავისი იმპერიალისტური მიზნებისათვის, რომელებსაც ისინი ამაოდ ნიღბავენ „ცივილიზაციის“ და „დემოკრატიისთვის“ ბრძოლის ლოზუნგებით.

მაგრამ საერთაშორისო პროლეტარიატი კარგად ხედავს, თუ რა ფასი აქვს ამ ფრაზებს. სწორედ „დემოკრატიის“ დაცვის ლოზუნგით მომქმედმა იმპერიალისტურმა მთავრობებმა და მათმა ერთგულმა ლაქიებმა წაართვეს მშრომელ მასებს სამოქალაქო უფლებათა უკანასკნელი ნარჩენები. სწორედ ამ ვაებატონებმა აჰყარეს წარმომადგენლობის უფლება საფრანგეთის ხალხს საუკეთესო რჩეულ შვილებს — კომუნისტ დეპუტატებს და ჩაჰყარეს ისინი საპყრობილეებში მხოლოდ იმიტომ, რომ ფრანგმა კომუნისტებმა გაბედეს იმპერიალისტური ომის წინააღმდეგ გალაშქრება, გამხატეს რა ამით მილიონების ნება-სურვილი. სწორედ „ცივილიზაციის“ ბურჟუაზიულმა დამცველებმა და მათმა აგენტებმა ცეცხლითა და მახვილით უპასუხეს კოლონიებისა და ნახევარკოლონიების უამრავი მშრომელების ცდას მოეპოვებინათ დამოუკიდებლობა, მოეპოვებინათ კულტურული ცხოვრების შესაძლებლობა. სწორედ „დემოკრატიის“ ამ დამცველებმა მოუვლინეს სიღატაკე, შიმშილი, აუტანელი ტანჯვა-წამება მშრომელ ხალხს.

ასეთ პირობებში ხვდება დღეს კაპიტალისტურ ქვეყნებში პროლეტარიატ საერთაშორისო სოლიდარობის დღესასწაულს.

მაგრამ მშრომელი მასების წინააღმდეგ მიმართული ამ ველური რეპრესიებით, რევოლუციონერი მებრძოლების მასობრივი დაპატიმრებით და დევნით, ბურჟუაზიული მთავრობები და მათი დამქაშები ვერ ჩაახშობენ იმპერიალისტური ომის წინააღმდეგ მიმართულ მშრომელთა მოძრაობას, მათ პროლეტარულ სოლიდარობას, მათ მისწრაფებას გაერთიანებული რევოლუციური მოქმედებისაკენ.

ბურჟუაზიულ ქვეყნებში შემოღებულ სასტიკ საცენზურო პირობების მიუხედავად, დეპუშებს ყოველდღე მოაქვთ ცნობები, რომ მეომარი ქვეყნების მოწინავე მუშები, გლეხები, ინტელიგენტები, ჯარისკაცები აძევებენ რა თავიანთი წრიდან ბურჟუაზიის აგენტებს, აფართოებენ ომის საწინააღმდეგო ბრძოლის ფრონტს, აძლიერებენ მშვიდობიანობის დაცვის ფრონტს. ისე, როგორც არასოდეს, გამწვავდა კლასთა ბრძოლა, ბრძოლა ხალხის უმრავლესობისა მზაგვრელების წინააღმდეგ.

იმპერიალისტური ხოცვა-ჟლეტის, ომის გამჩაღებლების, კაპიტალიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ლოზუნგით გამოდის დღეს მშრომელი მოწინავე კაცობრიობის საუკეთესო ნაწილი. იმპერიალისტური ომისა და კაპიტალიზმის წინააღმდეგ მიმართულ მილიონების ამ დიად მოძრაობას ვერ შეაჩერებს ბურჟუაზიის ვერავითარი მუხანათობა, ვერავითარი მზაკვრობა, რადგან ამ მოძრაობას ხელმძღვანელობს **ლენინის** და **სტალინის** მიერ შექმნილი კომუნისტური ინტერნაციონალი.

ომისა და კაპიტალიზმის წინააღმდეგ დაწყებულ ამ ბრძოლას ვერ ჩაახშობს ვერავითარი ძალა, რადგან ამ ბრძოლას ბურგს უმაგრებს უძლეველი ციხე-სიმაგრე. ეს ციხე-სიმაგრეა სოციალიზმის ძლევამოსილი ქვეყანა—საბჭოთა კავშირი. განუსაზღვრელი იმედითა და სიყვარულით შეჰყურებს მთელი მშრომელი კაცობრიობა სოციალიზმის ქვეყანას. საბჭოთა ხალხმა საჭმით დაამტკიცა თავისი ერთგულება პროლეტარული ინტერნაციონალიზმისადმი, **ლენინ-სტალინის** იდეებისადმი, ერთგულება იმპერიალიზმისაგან ჩაგრულ ხალხების გამანთავისუფლებელი მოძრაობისადმი, ერთგულება მშვიდობიანობის სტალინური პოლიტიკისადმი. სოციალიზმის ქვეყანამ საქმით დაამტკიცა, რომ ის იბრძვის საყოველთაო მშვიდობიანობის უზრუნველსაყოფად, იმპერიალისტების მიერ გაჩაღებული ომის შესაწყვეტად და ჩასაჭრობად. ჩვენმა გმირულმა, უმდიდრესი ტექნიკით შეიარაღებულმა წითელმა არმიამ, იხსნა რა დასავლეთი უკრაინა და დასავლეთი ბელორუსია პოლონელი პანების უღლისაგან, ამავე დროს გამოსთქა და აიცდინა ისინი ომის ცეცხლს; გააცამტვერა რა თეთრფინელების წინააღმდეგობა, ჩვენმა გმირმა წითელმა არმიამ ძირშივე ჩაჰკლა ინგლის-საფრანგეთის იმპერიალისტების ცდა — გადაეტეხათ იმპერიალისტური ომის ასპარეზად მთელი ფინეთის ტერიტორია. ჩვენმა წითელმა არმიამ საბოლოოდ აიშორა ომის ცეცხლი ფინეთის ნაწილს, რომელიც კარელიასთან ერთად დღეს მეთორმეტე მოკავშირე რესპუბლიკად შემოდის საბჭოთა ხალხების ბედნიერ ოჯახში.

უკანასკნელი წლების ამბებმა ყველასათვის ცხადჰყვეს, რომ სადაც კი ფეხს შესდგამს ჩვენი მშობლიური წითელი არმია, იქ ფეხს იკიდებს მშვიდობიანი შემოქმედებითი შრომა, ამოდის ზე სტალინური კონსტიტუციისა.

აი რატომ შეჰყურებს იმედით და სასოებით სოციალიზმის ქვეყანას და მის არმიას მთელი მშრომელი კაცობრიობა, აი რატომ მიაჩნია იგი თავის საიმედო დასაყრდენად, კაპიტალიზმის საწინააღმდეგო ბრძოლის დასაყრდენად.

ბნელსა და ძმიმე გარემოცვაში უხდება ბრძოლა საერთაშორისო მუშათა კლასს, მაგრამ იგი, მუშათა კლასი მით უფრო მედგრად იბრძვის თავისუფლების მოსაპოვებლად. კომუნისტურ ინტერნაციონალს, **ლენინისა** და **სტალინის** ინტერნაციონალს შეუდრეკლად და მაღლა მიაქვს საერთაშორისო პროლეტარული რევოლუციის წითელი დროშა. **ლენინისა** და **სტალინის** სახელი გაისმის დედამიწის ყოველ კუთხეში, როგორც მოწოდება ბრძოლისაკენ ხალხთა მშვიდობიანობისა და ბედნიერებისათვის.

შეუჩერებელია ნაბიჯი ისტორიისა!

ახლოვდება ჟამი, როცა კაცობრიობა საშუალმოდ მოიშორებს კაპიტალიზმის ბორკილებს მთელ მსოფლიოში.

ამ რწმენით და იმედით გამოდის დღეს სადემონსტრაციოდ საერთაშორისო პროლეტარიატი.

გაუმარჯოს **მარქს-ენგელს-ლენინ-სტალინის** უძლეველ დროშას!

გაუმარჯოს **ლენინ-სტალინის** დიად პარტიას!

გაუმარჯოს ხალხთა დიდ ბელადს და მასწავლებელს, მშობლიურ **სტალინს!**

წერილი წითელ არმიელებს

გაბრიელ ჯაბაშანური

სალამი, ძმებო!
ავლავაც ზარავდეს
მტერს თქვენი ხმალი-ფხადაფერილი.
მინდა მიიღოთ ჩემი ბარათი ც,
ვით საკუთარი დედის წერილი.
ნუ მიწყენთ: ხშირად რომ არ გახსენებთ,
რომ ვერ ავსახე თქვენი ცხოვრება,
რომ სხვა ფრონტებზე ცეცხლი გაეხსენი
და ლექსებს ვგზავნი იქ შორ მრეკად.
რომ მთებსაც შეეყოფ, მოიდან ბისული,
ახალი მეხით ტანდაჩეხილებს,
რომ შეეფოფინენ გრძნობით მოცული
იმათ ქედებს და იმათ გრეხილებს,
რომ ლექსში ხშირად მღერის სოფელი
პურით, ბარაქით, რთველით, მტკვნებით,
რომ ზოგჯერ ნაზი ფიქრით პყრობილი
ვინმე ქალშავის აკედეფენები.
ახალგაზრდობამ, დრომ და ხალისმა
ამოსწვეს ჩემში ყველა ნაღვლი,
ამიტომ ისმის ლექსში ქალის ხმა
და სოფლის ჰიმნი დაუძახეს ველი.
რაც თავს მოვესწრო, იქიდან დღემდე
ვცან თქვენი ძალა გაუგონარი;
მეც მანდვე მოვალ ერთი წლის შემდეგ,
როგორც თქვენი ძმა და მეომარი.

და თუ ჩვენი მზის სხივთა ვა ‘რაყებს
ესროლა ვინმემ შავი ღრუბელი,
გვერდს მოგიდგებით და ვიამაყებ,
თუ სამშობლოსთვის დავიღუპები.
ძველად უღვრიათ სისხლი წინაპრებს,
ამ მთებს იცავდნენ ხმალით, აბჯარით,
დღეს მათ სამშობლო ჩვენ გვაინაბრეს,
რომ მტერს იმათებრ დავცეთ თავზარი.
მეც თუ მტრის სისხლით არ შევიღებე
ობა და დავდეგ ტანმორკალ ულელ,
ეცი: საფლავში არ მიმიღებ ენ
ზეობოგაი და ხიმიკური.
ინ რად მინდა მე სიტყვა ნაზი,
ები და ქალი — გრძნობა აზიზი?!
ებო, სამშობლო ამ ქვეყან ზე
ის ყველაზე უძვირფასესი!
ც თავს მოვეესწარო, იქიდან დღემდე
ენ თქვენი ძალა გაუგონარი;
მ მანდვე მოვალ ერთი წლის შემდეგ,
როგორც თქვენი ძმა და მეომარი.
ნამდის, ძმებო!

ავლავაც ზარავდეს
მტს თქვენი ხმალი-ფხადა ფერილი;
მო, მიიღეთ ჩემი ბარათი ც,
ვიისაკუთარი დედის წერი ლი.

ბოლშევიკური ბექდვითი სიტყვის დღე

5 მაისი — ბოლშევიკური ბეჭდვითი სიტყვის დღე — უმნიშვნელოვანესი თარიღია ბოლშევიზმის ისტორიაში. ხუთი მაისი მთელი საბჭოთა ხალხის დღესასწაულია. ამ შესანიშნავ თარიღს ყოველწლიურად აღნიშნავენ ჩვენს ქვეყანაში.

ეს თარიღი დაკავშირებულია 1912 წლის 5 მაისთან, როდესაც გამოვიდა ლენინურ - სტალინური „პრავდის“ პირველი ნომერი. „ბოლშევიკური პარტიის ხელში თავისი ორგანიზაციების განმტკიცებისა და მასებს შორის გავლენის მოპოვების საქმეში მძლავრი იარაღი გახდა ყოველდღიური ბოლშევიკური გაზეთი „პრავდა“, რომელიც პეტერბურგში გამოდიოდა... მასობრივი მუშური გაზეთი „პრავდა“ იშვა რევოლუციური მოძრაობის ახალ აღმავლობასთან ერთად. მისი პირველი ნომერი გამოვიდა 1912 წლის 22 აპრილს (5 მაისს ახალი სტილით). ეს იყო ნამდვილი დღესასწაული მუშებისათვის. „პრავდის“ გამოსვლის აღსანიშნავად გადაწყდა— გამოიცხადებინათ 5 მაისი მუშათა ბეჭდვითი სიტყვის დღესასწაულის დღედ“ („სკკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის ნოკლე „კურსი“, გვ. 181—182).

ბოლშევიკური ბეჭდვითი სიტყვა, ასრულებს რა კოლექტიური პროპაგანდისტის, კოლექტიური აგიტატორის, კოლექტიური ორგანიზატორის მაღალ როლს, განუყრელად და მჭიდროდ არის დაკავშირებული მშრომელთა ფართო მასებთან.

„პრავდასთან“ ერთად იზრდებოდა რევოლუციური პროლეტარიატის მთელი თაობა, რომელმაც შემდეგში ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუცია მოახდინა.

„პრავდის“ გამოსვლის თარიღი ჩვენში გადაიქცა მთელი საბჭოთა პრესის საბრძოლო დათვალიერების დღედ. ყოველწლიურად აღვნიშნავთ რა ტრადიციულ დღესასწაულს, ვაჯამებთ გახვლილ მუშაობას, ვაჯამაგრავებთ ორსებულ ნაკლოვანებებს და, მკითხველთა ფართო მასებთან ერთად, ესახავთ ლონისძიებებს მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის.

ბოლშევიკური ბეჭდვითი სიტყვის, როგორც პარტიის ყველაზე უფრო ბასრი იარაღის, დიადი ძალა მდგომარეობს იმაში, რომ იგი ორგანიულად არის დაკავშირებული მასებთან. „პრესა, — გვასწავლის ამხანაგი **სტალინი,** — ერთად-ერთი იარაღია, რომელის საშუალებითაც პარტია ყოველდღე, ყოველ საათს ელაპარაკება მუშთა კლასს მისთვის, პარტიისთვის, საჭირო ენაზე. სხვა საშუალებანი სულაერი ძაფების გამბმია პარტიასა და კლასს შორის, სხვა ასეთი მოქნილი აპარატი ბუნებაში არ არსებობს“.

საბჭოთა ხალხს განსაკუთრებულ ვითარებაში უხდება წელს ჩვენი სოციალისტური სამშობლოს ბეჭდვითი სიტყვის ტრადიციული დღესასწაულის აღნიშვნა. დიდად გაზარდა საბჭოთა პრესა, განსაკუთრებული ამოცანები დაანარ მის წინაშე. საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) მე-18 ისტორიულმა ყრილობამ დიადი ამოცანები დაუსახა მთელს ჩვენს ქვეყანას, მთელს საბჭოთა ხალხს. ჩვენი ქვეყანა მტკიცედ მიეგებთება კომუნიზმის მაღალ მწვერვალისაკენ.

საბჭოთა მხატვრულ-ლიტერატურული ჟურნალ-გაზეთები, როგორც ჯახუყრელი ნაწილი ჩვენი ბოლშევიკური პრესისა, მოწოდებულნი არიან—წყარმოონ **ლენინ-სტალინის** უკვდავი იდეებს განუყრელი ფილი და ღრმა პროპაგანდა. ჩვენ უფრო უნდა გავაფართოოთ ბოლშევიზმის პროპაგანდა, ჩვენი კადრების მარქსისტულ-ლენინური აღზრდა, მათი პოლიტიკური და თეორიული დონის ამაღლება. ამ ამოცანის წარმატებით გადაწყვეტაზეა დამოკიდებული ჩვენი ლიტერატურის შემდგომი წინსვლა. საბჭოთა მწერალს, ბოლშევიზმის მეცნიერული მსოფლმხედველობით შეიარაღებულს, ახალი პოროზონტები ეხსნება. მას ყოველთვის წინ უდგას ფართო პერსპექტივა, მას ესმის მოვლენათა კავშირი, მეფეს უნარი, ყოველი თავისი პრაქტიკული ნაბიჯი შეუერთოს ჩვენი ბრძოლის საბოლოო მიზნს. მოწინავე მწერალი, მოწინავე ხელოვანი არის ის, ვინც ღრმად და საფუძვლიანად იცნობს ბოლშევიზმის ისტორიას, თავისი ხალხის ცხოვრებასა და ისტორიას, ვინც ხალხთან ერთად იბრძვის კომუნიზმის მაღალი ფაზის განხორციელებისათვის. საბჭოთა მწერალი სტალინური არმიის მებრძოლია, ჯარგად შეიარაღებული იდეურად და ნათლად მხილველი ჩვენი ბრძოლის საბოლოო მიზნებისა.

საბჭოთა მხატვრულ-ლიტერატურულ ჟურნალ-გაზეთების ფურცლებზე ფართოდ უნდა ვეჩვენოთ ის საბჭოთა ადამიანების გმირობა, რომლებიც საშობლოს სადიდებლად და ხალხის საკეთილდღეოდ მუშაობენ. ფართოდ უნდა გავაშუქოთ თავდაცვითი მუშაობის საკითხები. მშრომელთა შორის უფრო მტკიცედ უნდა განვავითაროთ საბჭოთა პატრიოტიზმი.

ბოლშევიკური ბეჭდვითი სიტყვის დღე კიდევ და კიდევ მოგვაგონებს ამ ამოცანებს და მოგვერწმოდებს მისი შესრულებისაკენ.

რეზოლუცია თბილისის პარტიული ორგანიზაციის აქტივის კრებისა, რომელიც მიეძღვნა სკკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მორიგი პლენუმის შედეგს

მოისმინა და განიხილა რა ამხანაგ კ. ჩარკვიანის მოხსენება სკკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მორიგი პლენუმის შედეგებზე, თბილისის პარტიული ორგანიზაციის აქტივის კრება ერთსულოვნად იწონებს სკკ. კ. პ. (ბ) სტალინური ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის გადაწყვეტილებებს. აქტივი მიესალმება ამ მეფოვალედ იწონებს სტალინურ საგარეო პოლიტიკას, რომელის თანმიმდევრობით განხორციელების შედეგადაც პარტიამ და მთავრობამ მიაღწიეს უდიდეს წარმატებებს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის საერთაშორისო მდგომარეობის განმტკიცების საქმეში.

ბრძნრა წითელმა არმიამ და საბჭოთა-საზღვაო ფლოტმა, გაანადგურეს რა ფინეთის თეთრგვარდიელთა ჯარები, უზრუნველყვეს **ლენინის** ქალაქის — ოქტომბრის დიდი სოციალისტური რევოლუციის აკვნის—უშიშრობა, მთელი მსოფლიოს წინაშე ცხადჰყვეს წითელი არმიის მრისხანე შეიარაღების მთელი ძალა და მისი უძლეველობა.

საბჭოთა საქართველოს მუშები, კოლმეურნეები და ინტელიგენცია შემდგომაც ახალი ენერგიით იბრძოლებენ მათ წინაშე დასახული ამოცანების გადაჭრისათვის და მით გაკმაპლიკებენ საბჭოთა ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობას, ჩვენი მამაცი წითელი არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის ძლიერებას, მთელ თავის მუშაობას გასწევენ მტრის ნაბოლარების ინიციატივიდან მაღალი რევოლუციური სიფხიზლის ნიშნით.

აქტივი ერთსულოვნად იწონეს სკკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ის სრ კავშირის სახკომსაბჭოს დადგენილებას სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების დამზადებათა და შესყიდვათა პოლიტიკაში ცვლილებების შესახებ, რომელიც სკკ.ოფლეურნეო წყობილების შემდგომი განვითარების შესახებ სტალინური მზრუნველობის ძაფიო გამოხატულებას წარმოადგენს.

პარტიისა და მთავრობის დადგენილება დამზადებებს საფუძვლად უდებს სახელმწიფოსათვის სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის ჰექტარობრივი ჩაბარების ახალ პრინციპებს, მიწის იმ ოთოდენობისაგან დამოკიდებით, რომელიც კოლმეურნეობათა სარგებლობაში იმყოფება.

კოლმეურნეობების მიერ სახელმწიფოსათვის ჰექტარობრივ სავალდებულო ჩაბარებათა პრინციპი ხიოს უწყობს სკკოლმეურნეო ინიციატივის გაშლას, განუზომლად ადიდებს თვითეული კოლმეურნის დაინტერესებას საკოლმეურნეო წარმოების ყველა დარგის ახალი ზრდით, ხელს უწყობს კოლმეურნეობათა საზოგადოებრივი მეურნეობის გამტკიცებას.

„კოლმეურნეობებში საზოგადოებრივი მეცხოველეობის განვითარების ლონისძიებათა შესახებ“ პარტიისა და მთავრობის დადგენილების (1939 წლის ივლისი) განხორციელების პრაქტიკამ, კოლმეურნეობებს მიერ სახელმწიფოსათვის მატყლის ავალდებულო ჩაბარების ახალი წესის შემოღებამ გვიჩვენა ამ ღონისძიებათა ღრმა მიზანშეწონილობა. ამჟამად ეს წესი გავრცელებულია სხვა ძირითად სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტთა დამზადებებსა და შესყიდვებზე.

სკკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის სტალინური გადაწყვეტილებანი მიმართულია საკოლმეურნეო წყობილების შემდგომი განმტკიცებისაკენ, კოლმეურნეობათა სიმდიდრისა და კოლმეურნეთა შემოქმედებლობის შემდგომი ზრდისაკენ.

ამ გადაწყვეტილებათა ბოლშევიკური რეალიზაცია უდიდეს როლს ითამაშებს პროდუქტთა სიუხვის შექმნის საქმეში საბჭოთა ქვეყნის მშრომელების მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილებლად.

სკკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის გადაწყვეტილებებმა საბჭოთა საქართველოს მშრომელთა ფართო მასების ერთსულოვანი მოწონება გამოიწვიეს. საქართველოს კოლმეურნეები პარტიულ, ორგანიზაციების ხელმძღვანელობით, სკკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის გადაწყვეტილებათა საფუძველზე დიდი აქტივობით შეუდგნენ პრაქტიკულ ღონისძიებათა გატარებას ამ გადაწყვეტილებათა მცნებებისათვის.

ადგილობრივი პარტიული ორგანიზაციების ამოცანა მდგომარეობს იმაში, რომ სათავეში ჩაუდგნენ კოლმეურნე მასების პოლიტიკური და საწარმოო აქტივობის ამ ახალ ეტაპზე.

აქტივი ადგენს, რომელიც პარტ-ორგანიზაციე დიდი **სტალინის ბერიას** ხელმძღვანელობით ბიოგრ-ერთგული მოვიდ — ამხანაგ **ლ. პ.** ბერიას ხელმძღვანელობით ბიოგრ-ვეს.

კონტროლისავანთო უფლებას სწორად გამოყენით კოლმეურნეობათა პარტიულ ორგანიზაციებმა უნდა უზრუნველყონ კოლმეურნეობათა საზოგადებრივი მეურნეობის შემდგომი ეა და განმტკიცება, განუხრელი სრულება სკკ. კ. პ. (ბ) ცენტრული კომიტეტის პლენუმის გეგეალეკი, რომლებიც გეგალეკი არიან სტალინური მზრუნველობით კოლმეურნე ბლეხობაზედნერი, საამეური ცხოვრებისა.

ქვეყნის თავეაუნარიანობა ამ განმტკიცებას საქმეზე უდიდესი მნიშვნელობა აქვს. ეს ეკონომიური ბაზა ქვეყნის ეკონომიური ბაზა ეკონომიურ ინ-ეობა, ეს

ყალმუხი ხალხი და მისი დიდი ეპოსი

ბ. ბასანგი

6 სექტემბერს ქ. ელისტაში იწყება ყალმუხთა სახელგანთქმული ხალხური ეპოსის „ჯანგარის" 500 წლისთავის აღსანიშნავი დღესასწაული. ეს დიდი ეპიური პოემა უკვე გადაიქცა საბჭოთა კავშირის ხალხთა კეთილნებობად: იგი ითარგმნა და გამოიცა ჩვენი დიდი სოციალისტური სამშობლოს ხალხთა ენებზე, მათ შორის, ქართულ ენაზე, და ყველგან მან განსაკუთრებული ინტერესი გამოიწვია ყალმუხთა ხალხური შემოქმედებისა და თვით ყალმუხი ხალხისადმი.

ყალმუხები მონგოლური წარმოშობის ხალხია. ახლანდელ თავის ტერიტორიაზე ყალმუხები მოვიდნენ მე-17 საუკუნეში. მანამდე ისინი ცხოვრობნენ ზიფნეგარიაში (ჩინეთი, სინ-ცზიანი). ზიფნეგარიიდან მათი წამოსვლის მთავარი მიზეზი შეიქნა ზნირი ტომობრივი ბრძოლა ყალმუხებს შორის და ის წარმოუდგენელი ჩაგრა, რომელსაც ყალმუხები განიცდიდნენ ჩინეთის საიმპერატორო დინასტიების მხრით.

ყალმუხების იმედი შეენარჩუნებია თავისი დამოუკიდებლობა და თავისუფლება, რისთვისაც მათ ტაბუგეს ცენტრალური აზიის მაღალ მთები და ვოლგის ნაპირებისაკენ წამოვიდნენ, არ გამართლდა. ახალ ტერიტორიაზე ყალმუხები ცარიზმის, ფეოდალების და ბუფალოს სამეფოდელების ძმიმე უღელში მოექცნენ. თავისი ბედი მათ შესანიშნავ მხატვრულ თქმაში გამოხატეს: „ჟურეკა დაძარა გველეშაპს პირიდან, მაგრამ მოხვდა ორთავიანი არწივის ბრეკალებში".

ვეღარ აიტანა რა „თეთრ მეფეთა" მიერ წარმოებული სასტიკი დევნა და დაჭკარა რა თავისი ნაციონალური დამოუკიდებლობის შენარჩენების იმედი, ყალმუხების ერთმა ნაწილმა 1771 წ. დასტოვა ყოფილი რუსეთის იმპერიის ფარგლები და დაბარნეა უკან შორეული ზიფნეგარიაში. მრავალი თვეს გაგრძელდა უწყლო უდაბნოებში მათი ხეტიალი. 33 ათას ოჯახიდან, რომელიც ვოლგიდან წავიდა, ძველ სამშობლოს მიაღწია მხოლოდ 15-მა ათასმა, დანარჩენი გზაზე დაიღუპა. ზიფნეგარიაში მისულნი უარეს მდგომარეობაში ჩავარდნენ, ვიდრე რუსეთში იყვნენ. სწორედ მაშინ გამოიქცა ეს ყალმუხური მოსწრებული სიტყვა: „გვერნადა მუხლუკი ქეჩრისა და იგი გავიცალეთ რკინისაზე".

მაგრამ ჩინეთში დაბრუნდა არა მთელი ყალმუხი ხალხი, ვოლგის ნაპირებზე დარჩა დაახლოვებით 13 ათასი ოჯახი, რომლებმაც ვერ მოაღწიეს შეერთებოდნენ ზიფნეგარიყენ დაძრულ ტომებს იმის გამო, რომ გაყინულმა ვოლგამ იანვარში მოულოდნელად იწყო ლღობა.

ამრიგად, ისტორიულ გარემოებათა წყალობით ყალმუხები დედამიწის ორ სხვადასხვა კუთხეში აღმოჩნდნენ: ერთი ნაწილი დამკვიდრდა შორეულ აზიაში, ხოლო მეორე — ევროპაში.

იმ დროიდან მათი ისტორიული ბედი სხვადასხვანაირად დატრიალდა: სინძიანელი ყალმუხები ამჟამადაც აუტანელ პირობებში ცხოვრობენ, ხოლო ვოლგის ნაპირათ მცხოვრები მათი ნათესავი ყალმუხები თავისუფალნი და ბედნიერნი არიან, საბჭოთა კავშირის ხალხთა ძმური თანამშრომლობით აშენებენ კომუნისტიკურ საზოგადოებას.

მეცნიერთა დასკვნით, ყალმუხებს დამწერლობა ჰქონიათ უკვე მე-13 საუკუნიდან. მე-17 საუკუნეში მათ შეჰქმნეს სრულიად ახალი დამწერლობა, რომელსაც „ტოდო-მიჩიგი" (გარკვეული წერა) ეწოდება. ამ დროიდან ყალმუხურ ენაზე ითარგმნება უძველესი ჩინური და ინდური პოეზიის შესანიშნავი ნიმუშები. მიუხედავად სამასი წლის არსებობისა, ეს დამწერლობა ხალხში ნაკლებად იყო გავრცელებული. 1913 წელს ყალმუხელ მოსახლეობაში წერა-კითხვის მცოდნეთა რიცხვი მხოლოდ 2-3 პროცენტს აღწევდა. ამის გამო ლიტერატურა მიუწვდომელი რჩებოდა ხალხისათვის. ყველაზე პოპულარული ნაწარმოები ომის წინადროინდელ ყალმუხურ მწერლობაში იყო. დიდაქტიური პოემა „ყურის გასართობი" და „იგავთა ზღვა".

ხალხის შემოქმედებითმა ნიჭმა გამოსაღალი ზეპირ სიტყვიერების შექმნაში ჰპოვა. ყალმუხური თქმულებები უმშიხურ-ტაიჯზე, მაზაბატორზე, ყალმუხური ზღაპრები წარმოადგენენ ფოლკლორული შემოქმედების შესანიშნავ ნიმუშებს, რომელთაც განცვიფრებაში მოჰყავდათ და ახლაც მოჰყავთ ევროპელი მეცნიერები და მოგზაურები,. მაგრამ ყალმუხი ხალხის უდიდესი ქმნილება, მისი დიდება და სიამაყე არის ეპიური პოემა „ჯანგარი". პოემა შესდგება 12 სიმღერისაგან, შესავალისა და დასკვნისაგან. თვითეული სიმღერა მიძღვნილია „ჯანგარის" ერთი თორმეტი თავები გმირისადმი და აქვს სავსებით დასრულებული სიუჟეტი.

„ჯანგარის" ასეთი აღნაგობა ნაკარნახევია პოემის ზეპირი შესრულების აუცილებლობით. ცხადია, 13 ათას ტაეპიანი პოემის წარმოთქმა შეუძლებელია ერთ საღამოს, მას რაშდენიმე დღე სჭირდება, მაშასადამე საჭირო იყო ისეთი ფორმის გამოძებნა, რომ ერთ საღამოს მოსმენილი ყოფილიყო მხოლოდ ერთი რომელიმე სიმღერა, რომელიც ერთ მთელან შთაბეჭდილებას დასტოვებდა, მართლაც „ჯანგარი" შეიცავს დამოუკიდებელ მაგრამ ერთმანეთთან მჭიდროდ დაკავშირებულ 12 ეპიურ სიმღერას. ისინი დაკავშირებულნი არიან ერთმანეთთან, პირველყოფილია, იმით, რომ ყველა სიმღერაში მოქმედებენ ჯანგარი და მისი თანამებრძოლი დევ-გმირები, ყოველი სიმღერა წინა სიმღერის ერთგვარ გაგრძელებას წარმოადგენს და იმსახურება ერთ იდეას — ჰუმანიზმის და საბრძოლის სიყვარულის იდეას.

„ჯანგარის" პოპულარობა ძალიან დიდია. იშვიათად შეეხვედებთ ყალმუხს, რომელსაც მთლიანად არ მოესმინოს „ჯანგარი" და რომელიც არ იყენებდეს მის მოსწრებულ თქმებს ყოველდღიურ ცხოვრებაში. ყალმუხის უსაზღვრო სიყვარულს „ჯანგარისადმი" ადასტურებს ის დაკტიც, რომ არსებობს ამ პოემის შესრულების მთელი ხელოვნება, რომ ხალხი განსაკუთრებული პატივისცემით ეპყრობა ჯანგარის შემსრულებელ ოსტატებს, ეგრედწოდებულ ჯანგარჩრებს,.

რა არის მიზეზი პოემის ასეთი დიდი პოპულარობისა? პირველ-ყოვლისა, ის, რომ პოემა შექმნილია ნამდვილი ხალხური სულიკვეთებით, მისი ხალხურობა განუსაზღვრელია, იგი ყალმუხი ხალხის მაგალსაუკუნოებრივი მისწრაფების და იმედების გამომხატველია. ყალმუხი ხალხი „ჯანგარში" ოცნებობს ბედნიერ საოცარ ქვეყანაზე, ის ქვეყანაზე, სადაც უკვდავება და მარადი ახალგაზრდობაა, სადაც სიუხვეა ბედნიერებაა. ყალმუხი ხალხი ამ პოემაში ოცნებობს ისეთ ცხოვრებაზე, რომელსაც არ იცის რა არის დაბერება და რომლისათვის უცხოა ჯონტბრიე და უფლებრივი უთანასწორობა, სადაც არ იცინცნება „შენი" და „ჩემი". ყალმუხ ხალხს ამ სანუკვარ ოცნებას ხორცი შეესხა საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირში. შემთხვევითი არ არის ის გარემოება, რომ როცა ყალმუხს სურს გამოსცადოს თავისი ალტაკები საბჭოთა სინამდვილის რაიმე მოვლენით, ამბობს: „ეს ისეა, როგორც ჯანგრის ქვეყანაზეშაო". ყალმუხური ეპოსის ეს ხალხურობა შეიქმნა მიზეზი იმისა, რომ „ჯანგარმა" უკვე მოიპოვა სიმპატია საბჭოთა ხალხებისა, იმ ხალხებისა, რომლებიც ამენებენ მაღალი ახალგაზრდობის ქვეყანას, სიუხვისა და ბედნიერების ქვეყანას..

ჯანგარის პოპულარობა აიხსნება იმითაც, რომ იგი უმღერის ეჭიდრებებს, რომლებიც, ძალიან ახლოა ჩვენთვის, საბჭოთა ადამიანებისათვის. ჯანგარი პატრიოტიზმისათვის, სამშობლოს უსაზღვრო სიყვარულისათვის ნამღერი ჰიმნია. პოემას სამშობლოსათვის თავდადებულ ადამიანებად გამოჰყავს არა მარტო მთავარი გმირები, რომელთაც არა ერთხელ უხსნიათ თავიანთი ქვეყანა განსაცდელისაგან, არამედ ბავშვებიც კი . „ჯანგარის" ერთი თავი მოგვითხრობს წარმტაც თავგადასავალს სამი ბავშვისას, რომელთაც იხსნეს თავის სამშობლო, თვით ჯანგარი ასე მიმართავს .თავის ჭეროს:

„იცოდე, ბავშო. მამისაგან ძე იბადება, რომ ბაბდეს იგი დასაყრდენი სამშობლისათვის".

„ჯანგარის" პოპულარობის მესამე მიზეზი არის მისი დიდი ჰუმანიზმი, „ჯანგარიადის" მრავალი ადგილი ადგენენ მტრის გამოოაშენებას ტუმბის ქვეყანაში. მტრის შეპარვა ჯანგარის სამშობლოში მოაქვს გაოდგურება, საშინელი ნგრევა და სისხლის ღვრა. ასე იქცევიან თავდასმსმელები. სულ სხვა ყოფაქცევის არიან ჯანგრის დევ-გმირები. ისინი არასდროს არ ესხმიან პირველნი სხვებს და, თუ ხანდახან ლაშქრობენ, მხოლოდ და მხოლოდ იმისთვის, რომ თავიდან აიშორონ მტრის თავდასხმა ბუმბის ქვეყანაზე, „ბრძვიან ჯანგარის დევ-გმირები მხოლოდ ხანებს, ყოველთვის ზოგავენ და იბრალებენ ბატონს ულელი მგმნიკვ ლატაკებს. დამარცხებულ მტრებს ჯანგარის დევ-გმირები ზნირად უკანვე უშვებენ, ღუბოლობენ რა მათგან ფიცს, რომ შემდეგ აღარ დაესხმიან ბუმბის ქვეყანასს.

„ჯანგარი" ძვირფასი და საყვარელი ხალხური ნაწარმოებია იმიტომაც რომ იგი უმღერის მეგობრობის გრძნობას, ეროი ამის მაგალითია: ბანრისტებელი ჯანგარი უბრძანებს თავის ხელქვეთ გმირებს შეკრან ერთი მათგანი — ქონგარი. ფეხზე წამოდგება გმირი სანლი. იგი უარს ამბობს ბეისრულის უსამართლო ბრძანებაზე. იგი ამბობს:

ყველა ჩვენგანი, თორმეტთაგანი—
მეომარია!
შეკერილია ყველა ჩვენგანი
სამშობლოსთვის
მიღებული ერთნაირი ჭრილობებისგან.

ჩვენ შეგვიფიცე, — ბანგარძოს სანლი, — ერთმანეთისათვის ვიბრძოლოთ ყველამ ერთთისთვის და ერთმა ყველასათვის. როგორ შეეგვიძლია ჩვენ აღემართოთ ხელი ქონგარის დასასჯელად, როცა მას ეს სასჯელი არ დაუმსახურებია! გმირი სანლი მიეშურება შორეულ ქვეყანაში სალაშქროდ, მეგობრები მას საჩუქრად აძლევენ ყველაზე ძვირფას იარაღს. ყალმუხური ნვეულების მიხედვით, ასეთი საჩუქრის მიცემა უდიდესი მეგობრობის გამოხატულებაა.

სტალინური მეგობრობით შეკავშირებული მოძმე ხალხები ჩვენი სამშობლოსი დიდად აფასებენ ამ მეგობრობის გრძნობას, რომელსაც ეფოდენი გატაცებით უმღერის ყალმუხური ეპოსი.

ჯანგარის ეს მაღალი იდეურ-მორალური თვისებები ისეთი ლამაზია, და ხელშესახები არ იქნებოდა, რომ ისინი მოეცემული არ იყვნენ მაღალი მხატვრული ფორმით, ლასტიკურებული რეალისტური სახეებით.

„ჯანგარის" ეს შეუდარებელი პოეტური ღირსებანი, მისი გასაოცარი სიტყვიერი ქსოვილი, მისი მხატვრული გამომგონებლობა და ფანტაზია, მისი ლექსის მუსიკალობა, — ყველაფერი ეს საწინდარია იმისა, რომ რაც დრო გავა, მით უფრო დიდი ყალმუხური პოემა „ჯანგარი" ღრმა სიყვარულს და პოპულარობას მოიპოვებს საბჭოთა მკითხველში.

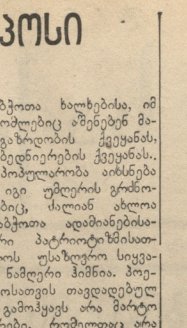

ანრი ბარბიუსის ნაწერები საბჭოთა კავშირის ხალხთა ენებზე

30 აგვისტოს შესრულდა 5 წელი ანრი ბარბიუსის გარდაცვალებიდან.

ანრი ბარბიუსი როგორც მწერალი, რევოლუციონერი და დიდი ადამიანი საყვარელია საბჭოთა ხალხებისათვის. მისი ნაწერები თარგმნილია რუსულ, უკრაინულ, აზერბაიჯანულ, ქართულ, სომხურ, ებრაულ, ყაზახურ, მონღოლურ, თათრულ, თურქმენულ და უზბეკურ ენებზე. 1919 წლიდან მოყოლებული დღეკვანდლამდე რუსულ ენაზე დაიბეჭდა ანრი ბარბიუსის 52 წიგნი, მათ შორის „ცეცხლი" — 11-ჯერ, „სტალინი"—7-ჯერ.

ქართულ ენაზე გამოცემულია „ცეცხლი", „პატარა მოთხრობები", „მოუფრეკელნი", „მე ბრალს ვსდებ".

მისი უკანასკნელი წიგნი „სტალინი" თაღრესად პოპულაროა წიგნი გახდა მთელს ევროპაში.

გარდა ცალკე წიგნებისა, მისი ნაწერები იბეჭდებოდა საბჭოთა კავშირის ხალხთა ენერნალ-გაზეთებში.

საბჭოთა კავშირში ანრი ბარბიუსის ნაწერები გამოცემულია 19 ენაზე 1 მილიონი 991 ათასი ცალი საერთო ტირაჟით.

საბჭოთა კავშირის ქალაქებში ამ დღეებში ყიმამრთება სპეციალური საღამოები ამ რევოლუციური მწერლის ხსოვნის აღსანიშნავად.

ხაჩატურ აბოვიანის იუბილე

სომხეთის ახალი ლიტერატურის ფუძემდებლის ხაჩატურ აბოვიანის დაბადებიდან სრულდება 130 წელი. სომხეთის საბჭოთა მწერლების კავშირსან ჩამოყალიბებულია 29 კაცისაგან შემდგარი საიუბილეო კომიტეტი.

კომიტეტმა გადაწყვიტა საიუბილეო ღონიძღები ერევანში მოწყვეულ იქნას ხაჩატურ. აბოვიანის ცხოვრებასა და შემოქმედებისადმი მიძღვნილი სსრკ სამეცნიერო აკადემიის სომხეთის ფილიალის სამეცნიერო სესია. სომხეთის სახელმწიფო გამომცემლობა საიუბილეო ღონიძღისათვის დაასრულებს მწერლის სრულ თხზულებათა გამოცემას.

ერევნის ლიტერატურულ მუზეუმში გაიხსნება მწერლის შემოქმედებისადმი მიძღვნილი გამოფენა.

ერევანში შესდგება სომხეთის მწერალთა კავშირის პლენარული სხდომა, რომელზედაც მონაწილეობას მიიღებენ მომმე რისპუბლიკათა ლიტერატურული ორგანიზაციების წარმომადგენლები.

მაღალმხატვრული საბავშვო ლიტერატურისათვის

კონსტანტინე ჭანტურიშვილი

ახალი თაობის კომუნისტური აღზრდის საქმეში დიდ როლს ასრულებს მხატვრული ლიტერატურა. ჩვენი გადაუდებელი ამოცანაა მიეცეთ ახალგაზრდობას მაღალმხატვრული ლიტერატურა შექმნილი ნაწარმოებები ჩვენი ქვეყნის ბრწყინვალე გამარჯვებათა ისტორიიდან, სამშობლოსთვის თავგანწირულ პატრიოტებზე, თავდაცვის საკითხებზე, კომუნიზმის საქმისათვის თავდადებულ ადამიანთა მეზობარე რევოლუციურ ცხოვრებაზე და სხვ.

საქართველოს საბავშვო და ახალგაზრდობის გამომცემლობის სამუშაო გეგმა მეტად მრავალმხრივია. მის ფუნქციებში შედის გამოცემა სასკოლო ბიბლიოთეკის სერიისა, სკოლამდელთა ლიტერატურისა მცირე ასაკისათვის, მეცნიერულ-პოპულარული ლიტერატურისა, ცნობილ ადამიანთა ცხოვრების სერიისა და ავრეთვე მასობრივ-პოლიტიკური ლიტერატურისა ახალგაზრდობისათვის.

საქართველოს საბავშვო და ახალგაზრდობის გამომცემლობის 1940 წლის საგამომცემლო გეგმა წარსულთან შედარებით უკეთ არის შედგენილი, რადგან გამომცემლობამ ამ საქმეში გამოიყენა წარსული წლების გამოცდილება.

ერთი მეტად დიდმნიშვნელოვანი ნაბიჯი, რომელიც გადადგა გამომცემლობამ იმაში მდგომარეობს, რომ საგამომცემლო გეგმაში დიდი ადგილი დაეთმოთ ახალგაზრდობისათვის პოლიტიკური ლიტერატურისა და სკოლამდელთა ასაკისათვის ფერად სურათებიანი წიგნების გამოცემას. ცნობილია, რომ ჩვენში სკოლამდელთა ლიტერატურის დიდი ნაკლებობაა. დღემდე გამოცემული წიგნები ოდნავადაც ვერ აკმაყოფილებს მოთხოვნილებას. ამ მხრივ გამომცემლობამ უდაოდ მეტი მუშაობა უნდა ჩაატაროს, რადგან მცირე ასაკის ბავშვებისათვის წიგნს სკემს მხოლოდ ნახატები. ამიტომაა, რომ გამომცემლობამ წარსულ წელთან შედარებით ორჯერ მეტი რაოდენობის სახელწოდების სკოლამდელთა წიგნები შეიტანა საგამომცემლო გეგმაში.

მომდინარე წელს უნდა გამოიცეს 43 სახელწოდების სკოლამდელთა წიგნი. აღნიშნული რაოდენობის წიგნები მცირე ასაკის ბავშვებს მთელ საკუთარ ბიბლიოთეკას შეუქმნის. ამ წიგნებიდან უკვე გამოვიდა ა. წერეთლის „პეპელა და ყვაზელი" ი. აბაშიძის „პატარა მეთევზე". ი. სიხარულიძის „საჰაერო განვაზა", მარშაკის „სულელი წრუწუნა" (თარგმანი მარიკა მიქელაძისა), კ. ლორთქიფანიძის „პიროვნრი მელია", ვეიტკოს „წერილი ეოროშმლოვს" (თარგმანი კ. ლორთქიფანიძისა) და სხვ. უკვე წარმოებაში იმყოფება და უახლოეს დროში გამოვა: რ. ჭორქოლის „ახალი ზღაპრები", ს. ჩიქოვანის „ეგეობრეები", ნ. ნაკაშიძის „ჩვენი მდინარე", ილო მოსაშვილის „კაკანის თავგადასავალი", ვ. მაიაკოვსკის „რა არის კარგი და რა არის ცუდი" (თარგ. ი. აბაშიძისა), შ. მღვიმეს „ზოოპარკი" და სხვ.

სკოლამდელთა ლიტერატურა მეტად სათუთი და პასუხსაგები დარგია და აქ საჭიროა ბეჯითი და დაკვირვებული მუშაობა. ამ მუშაობაში ჩაბმული უნდა იქნან საუკეთესო მწერლები, მხატვრები, პედაგოგები და მეცნიერული ძალები.

იდეურად ძლიერი სასკოლამდელო წიგნისათვის აუცილებელია მისი ენრგად გაფორმება. თუ წიგნი მაღალმხატვრული ოსტატობით არ იქნა გაფორმებული, ის თავის მიზანს მთლიანად ვერ ეკარ მიაღწევს.

საბავშვო ლიტერატურის საკითხებისადმი მიძღვნილ პირველ თათბირზე ამხ. ა. ანდრეევი მეშვეიდე აკრიტიკებდა საბავშვო წიგნების ცუდად ილუსტრირებას და ამბობდა: „წიგნის გაფორმების საფუძველზე თამამად შეგვიძლია ვიმსჯელოთ, წაიკითხავს წიგნს ბავშვი თუ არ წაიკითხავს".

გამომცემლობას სკოლამდელთა წიგნის გაფორმებაში ნაკლოვანება ჯერ კიდევ მოეპოვება. ამაში დანაშაული მხატვართა კავშირიც, რომელიც საბავშვო წიგნების გაფორმეაზე საკითხს უსულელულოდ ეკიდება. მხატვართა კავშირი ერთხელაც არ დაინტერესებულა გაერჩია ჩვენი წიგნების მხატვრული გაფორმების თვალსაზრისით და მიეთითებინა ჩვენთვის წიგნის ნაკლოვანებებზე. მომავალში მხატვართა კავშირმა უნდა გადადგას ამ მხრივ ნაბიჯი და დაგეგმაროს მაღალმხატვრული ილუსტრირებული საბავშვო წიგნების შექმნაში.

წელს გამოიცა ახალგაზრდობისათვის მსოფლიო „პროლეტარიატის ბელადები: **მარქსის, ენგელსის, ლენინის, სტალინის** მოკლე ბიოგრაფიები. უახლოეს დროში გამოვა დიდი ბელადის **სტალინის** და აგრეთვე **მ. გორკის, ს. ორჯონიკიძის** და **ა. ანდრეევის** წერილები და სიტყვები ახალგაზრდობის შესახებ. წარმოებაშია არეოთვე პ. ლაფარგის მეტად საინტერესო მოგონება **ვ. მარქსის** ცხოვრების შესახებ. მზადდება გამოსაცემად საინტერესო წიგნი „შეხვედრები სტალინთან". წიგნში შესულია ჩვენი ქვეყნის გამოჩენილ ადამიანთა შეხვედრები დიდ ბელადთან. გამომცემლობა უდიდეს მუშაობას ატარებს, რომ შექმნას ისეთი ბიბლიოთეკა, რომ აგრეთვე ეროვნულ ენაზეც ეფიდეს ეს წიგნები. ეს გამომცემლობის ყველაზე საპატიო ამოცანაა. უკვე გამოიცა გ. ბუხნიკაშვილის „გორი", „სასკოლო ბიბლიოთეკის" ხაზით გამოდის კონსტანტინე გამსახურდიას რომანი „ბელადი". 1941 წლისათვის გამომცემლობა ამზადებს ჩვენების სერიას დიდ **სტალინზე**. ამ სერიაში იქნება დაახლოებით 6 წიგნი. ამ წიგნებში ასახული იქნება ბელადის მომეტება ამხანაგ **სტალინის** მეგზურობა რევოლუციური მუშაობისა აელაბრის არალეგალურ სტამბაში, ბათუმის ნავთსახდელ ქარხანასა და ქიუთურაში. ამ სერიის წიგნებზე საუბაროდ გამომცემლობამ მოიწვია საუკეთესო მწერლები. ამიტომაა, რომ გამომცემლობამ წარსულ წელთან შედარებით ორჯერ მეტი რაოდენობის სახელწოდების სკოლამდელთა წიგნები შეიტანა საგამომცემლო გეგმაში.

მომდინარე წელს უნდა გამოიცეს 43 სახელწოდების სკოლამდელთა წიგნი. აღნიშნული რაოდენობის წიგნები მცირე ასაკის ბავშვებს მთელ საკუთარ ბიბლიოთეკას შეუქმნის. ამ წიგნებიდან უკვე გამოვიდა ა. წერეთლის „პეპელა და ყვაზელი" ი. აბაშიძის „პატარა მეთევზე". ი. სიხარულიძის „საჰაერო განვაზა", მარშაკის „სულელი წრუწუნა" (თარგმანი მარიკა მიქელაძისა), კ. ლორთქიფანიძის „პიროვნრი მელია", ვეიტკოს „წერილი ეოროშმლოვს" (თარგმანი კ. ლორთქიფანიძისა) და სხვ. უკვე წარმოებაში იმყოფება ორი ახალგაზრდობის გამოცა: რ. ჭორქოლის „ახალი ზღაპრები", ს. ჩიქოვანის „ეგეობრეები", ნ. ნაკაშიძის „ჩვენი მდინარე", ილო მოსაშვილის „კაკანის თავგადასავალი", ვ. მაიაკოვსკის „რა არის კარგი და რა არის ცუდი" (თარგ. ი. აბაშიძისა), შ. მღვიმეს „ზოოპარკი" და სხვ.

სკოლამდელთა ლიტერატურა მეტად სათუთი და პასუხსაგები დარგია და აქ საჭიროა ბეჯითი და დაკვირვებული მუშაობა. ამ მუშაობაში ჩაბმულ უნდა იქნან საუკეთესო მწერლები, მხატვრები, პედაგოგები და მეცნიერული ძალები.

იდეურად ძლიერი სასკოლამდელო წიგნისათვის აუცილებელია მისი ენრგად გაფორმება. თუ წიგნი მაღალმხატვრული ოსტატობით არ იქნა გაფორმებული, ის თავის მიზანს მთლიანად ვერ მიაღწევს.

საბავშვო ლიტერატურის საკითხებისადმი მიძღვნილ პირველ თათბირზე ამხ. ა. ანდრეევი მეშვეიდე აკრიტიკებდა საბავშვო წიგნების ცუდად ილუსტრირებას და ამბობდა: „წიგნის გაფორმების საფუძველზე თამამად შეგვიძლია ვიმსჯელოთ, წაიკითხავს წიგნს ბავშვი თუ არ წაიკითხავს".

„ეაცი ფუტლიარში", მისავე „ეაშტანეა", გოგოლის „მეფდარი სულეი", ლ. ტოლსტოის „პაკი-მუოატი", ტ. შევჩენკოს „ეოემები", შექსპირის „ტრაგედიები" და სხვ., ხოლო ქართული კლასიკური ლიტერატურიდან: ი. ჭავჭავაძის, ა. წერეთლის, ვაჟა-ფშაველის, ა. ყაზბეგის, გრ. ორბელიანისა და ე. ნინოშვილის რჩეული ნაწერები. სასკოლო ბიბლიოთეკის სერიის წიგნები სპეციალურად მუშავდება სკოლისათვის. თითქმის ყველა წიგნს დართული აქვს შენიშვნები (გაუგებარი სიტყვების ახსნა-განმარტება), მწერლის ბიოგრაფია და მისი შემოქმედების განხილვა. სკოლამ უნდა მიიღოს ყოველმხრივ შემოწმებული წიგნები.

წელს სასკოლო ბიბლიოთეკისათვის უკვე გამოცემულია გრ. ორბელიანის „რჩეული ლექსები", ა. წერეთლის „თორნიკე ერისთავი", ვესიკის „რჩეული ლექსები", ვაჟა-ფშაველას „ბატკანინი" და სხვები. მზადდება და წლის ბოლოდე უკვე ექნება სასკოლო ბიბლიოთეკას ა. ფუოცელაძის, გ. ერისთავის, გ. წერეთლის, ი. გოგებაშვილის, ე. გაბაშვილის, შ. არაგვისპირელის, დ. კლდიაშვილის, რ. ერისთავის, ნ. ეგდოშვილისა და სხვ. რჩეული ნაწერები. სასკოლო ბიბლიოთეკის ხაზით რუსული კლასიკური ბიბლიოთეკიდან მზადდება გამოსაცემად სალტიკოვ-შჩედრინის ზღაპრები. გამოსაცემად მზადდება აგრეთვე კრილოვის რჩეული იგავ-არაკები, მ. გორკის „მოთხრობები" („მაკარ ჩუდრა", „მოხუცი იზერგილი", „ადამიანის დაბადება", „ბრიგადელის სიმღერა" და სხვ.), მისივე „ბავშვობა" და „დედა" ცალკე წიგნებად, ა. პუშკინის „რჩეული ლექსები და პოემები", უცხო კლასიკური ლიტერატურიდან: ბაირონის „ჩაილდ ჰაროლდი", კუპერის „უკანასკნელი მოჰიკანი", ჰაინეს „რჩეული ლექსები" და სხვ..

გამომცემლობა უცხო კლასიკურ ლიტერატურას თარგმნინებს უშუალოდ ორიგინალიდან.

აღნიშნულ და მრავალ სხვა წიგნს, რომლებსაც საბავშვო და ახალგაზრდობის ლიტ. გამომცემლობა აცემს რუსულ და მსოფლიო ლიტერატურის საუნჯიდან, წამძღვარებულ იქნება ჩვენი საუკეთესო მკვლევარებისა და კრიტიკოსების შენიშვნები და წინასიტყვაობანი.

მომდინარე წლის სასკოლო სერიის წიგნების გამოცემით სასკოლო ბიბლიოთეკა საგრძნობლად გაფართოვდება.

ახლო ხანში სრულდება ქართული ენციკლოპედიის დიდი მოამაგის, ქართული საბავშვო ლიტერატურის კლასიკოსის, ი. გოგებაშვილის დაბადების ასი წელი. ამ იუბილესთვის მზადდება ისინი მხატვრული თხზულების ერთი ტომი. წელს გამოვა აგრეთვე ნიკეიერი საბავშვო მწერლის თ. რაზიკაშვილის „საბავშვო მოთხრობები", რომელიც ამ სახით პირველად იბეჭდება.

მეცნიერულ-პოპულარული ლიტერატურა გამოცემულია საკმაო რაოდენობით. ახლო ხანში მზად იქნება ჩ. დარვინის „ნატურალისტის მოგზაურობა გემ „ბიგლით". ეს წიგნი ბავშვებისათვის კარგი საჩუქარი იქნება.

საბავშვო და ახალგაზრდობის გამომცემლობას ჯერ კიდევ მრავალი დეფიციტი მოიპოვება, განსაკუთრებით წიგნის მხატვრულად გაფორმების საქმეში. ჩვენი წიგნების დიდი უმრავლესობა უნდა ასახავდეს ჩვენს დიდ ცხოვრებას, საბჭოთა პატრიოტების თავდადებულ ბრძოლას **ლენინ-სტალინის** პარტიის საქმისათვის. თვითეული წიგნი უნდა დაეხმაროს ბავშვს, რომ იგი აღიზარდოს **ლენინ-სტალინის** პარტიის სულისკვეთებით. ამ ამოცანის შესასრულებლად გამომცემლობა შემოიკრებს თავის გარშემო საუკეთესო მწერლებს, მხატვრებს, გამოცდილ პედაგოგებს და მოწინავე კულტურულ ძალებს. ამით იგი შეასრულებს მასზე დაკისრებულ საპასუხისმგებლო მოვალეობას.

პირველი შეხვედრა*

აკაკი გელიაშვილი

მდიდრად მორთული ქალებში განსაკუთრებით გამოირჩეოდა ეკიკეე ბატონის დაი ანა ბატონიშვილი, დიმიტრი ორბელიანის მეუღლე. მას შემდეგ, რაც დიმიტრი დაეაგდაკოფდა და ლოგინად ჩავარდა, ანა თავის ძმასთან ცხოვრობდა სასახლეში.

თხუთმეტი წლის იყო ანა, როდესაც ორმოცდაათი წლის დიმიტრი ორბელიანს მიათხოვეს. თითქმის ოცდაათი წელიწადი გაატარა ანამ ქმრის სასახლეში და საოცარი ის იყო, რომ რაც დრო გადიოდა, ანა მით უფრო მშვენდებოდა. ახლაც უკვე ორმოცდაერთ წელს იყო მიღწეული, მაგრამ ისევ სუფთა და კეთილა ჰქონდა სახე, ისეთივე მოქნილი ჰქონდა ლამაზი ტანი და ისევე ეკიდა კოჭებამდე დასული შავი ნაწნავები, როგორც თხუთმეტი წლისას. ერთმა დიდმა მწუხარებამ, — როდესაც ახალგაზრდა შვილი გარდაეცვალა, — თითქმი ეს მშვენიერებით აღსავსე ქალი. შუბლზე ოდნავ შესამჩნევმა ნოკუბამ გადაურბინა, მაგრამ შვილისშვილმა, რომელსაც ანამ თავისი სახელი დაარქვა, გაფენელა დარდი.

პატარა ანა სწრაფად წამოიზარდა და თორმეტის წლისა უკვე ტანაყრილი ქალი იყო. ყველანი მას დიდ ანას ადარებდნენ და ამიტომ ბებია გაწსაკუთრებული მზრუნველობით უვლიდა შვილიშვილს. სულ თავისთან ჰყავდა, არ იშორებდა, მხილველნი მათ დიმს უწოდებდნენ და უფროსს ანას ხარისრულს საზღვარი არა ჰქონდა. მას არასოდეს არ ჰყავრებია თავისი ქმარი, რომელიც ახლა ძალებით სავსე პარეს ფოთ ჰგავდა, ვიდრე ადამიანს. მთელი თავისი მეტად მოსაწყენი ცხოვრების მანძილზე ანა მხოლოდ ოცნებით ცხოვრობდა, დარაბტული ტაიჯის ოვეარდნილ რაინდზე ოცნებით, რომელიც გაიტაცებდა მას ორბელიანის ქაჯეთის ციხიდან. მაგრამ რაინდი არსად სჩანდა, ბებერი ქმარი მუდამ კრინავდა და ოხრავდა თავის ციხე-დარბაზის თაღიან პალატებში და არა კვდებოდა. მერე, როდესაც შვილის სიკვდილის შემდეგ დიმიტრი ლოგინად ჩავარდა და ოჯახს მამაკაცი პატრონი ღარ ჰყავდა, ანა თავის ძმასთან, ერეკლე ბატონთან ჩამოვიდა. სასახლეში ქმარი ტახტეკვანით ჩამოიყანა და თავზე გეფრძნელი ექმი რეინეკში დააყენა. ექიმი - კი უფრო ლამაზ ანას ბოლომდ გაიტაკვა, ვიდრე ავადმყოფ ქმარისამ, ყოველდღე ამზადებდა ექალეტი ქალისთვის ათასგვარ ნელსაცხებლებს, ტანის დასაზელ ზეთებს და სახის გასაწმენდ უმარილებს. ასწავლიდა მენუეტს და ევროპულ რევერანსებს, მაგრამ როდესაც ერთხელ იდუმალად სიყვარული გადეძღვანენ, ანამ მრისხანედ შეჰყარა წარბები და კარებზე მიუთითა, მას არ მოსწონდა ტრაბახა რეინექსი. მთელი თავისი სიცოცხლე რაინდებზე ოცნებით გაატარა და ახლა ეს საკუთარისავით წვერ-ულვაშ გაპარსული ექიმი გამიჯნურებას ეპირებდა.

ერთხელ დარბაზობაზე ანამ ახალგაზრდა ბეისეი ნახა და გული უცაბატად აუტკივდა. ბეისეი სეფე ქალებს ლექსებს უკითხავდა, თარნე სოოხენეჯო შაირებს მოეოოდა, ლაღლმდა, ხოლო აკისკისებული სეფე ქალები ისე ეხვეოდნენ ბაბუკ მგოსანს, როგორც ფარანები ლამპარს, ანა მაშინვე გაბრუნდა თავის პალატში, მოაბეკ გულეარდისას დიდი სარკის წინ კელაკენები აანთეინა და მთელი ღამის განმავლობაში თავის თავს შესტერეოდა.

— დაბერდი, გულეარდისავ? — ოთოოოლვით ეკითხებოდა ანა თავის ერთგულ მოახლეს.

— ნეტამც აარე ახალგაზრდად მამყოფა და ეშმაკსაც კი წავეყვანე.

— მარრლა?—სიხარულით აენთო თვალები ანას, — შვილისშვილის პატრონი ვარ, გულეარდისავ, ბებია ვარ.

— იჰ, აგრემც ღმერთი გადღეგრძელებდეთ და თქვენს წყალობას ნუ მომაკლებს გამზენი, ვინცა გნახეოლობს,

ვ ა ა რ დ ო ბ ა

ბრიგოლ ანაშვილი

ეცდიდეს, ბმანება, სიყვარულის შარბათი
ბესელების ფრიალს მიაქეს ედარდელი ფარფატი.

ბა სულის საყვარელიანი — ვარდია თუ ბიჭობა?
ვარდელ, ბმანა, რომ ეარდობან ოყრილ!

და რომ ტკბ და ბინდარი ფრენილი ფიალრბლეანი,
საყვარელელის ვარდოვანელ ვარ ბალეელი ფარფატ.

სიფრთხილეზე ბეტად ღარს ბმე და ეარბა ბმანა,
ბალ ამ ბრის სიყვარულმა მორეელი ვალბარნა

ბალის ცის თალეანი ბალი ბალიანი
ღვინოფერად ბეფინელან, ბიყვარეს ალმის ბალი.

ეცდიდეს, ბმანება, სიყვარულის შარბათი
ბესელების ფრიალს მიაქეს ედარდელი ფარფატ.

ჩ ე მ ს შ ვ ი ღ ს

ილია ჩოჩუტარია

ბეკეფარი ბინაში რომ სინეზე დისადგურებს,
ვალბელ თალელს, ბეფინარეთეს ბეაერთობს ბალს, —
ო, ეს ღიმილი, ეაკარ ვალბელ ვალბარებელ,
რა ალტალეანს სიყვარულის ბალს სალელი ბალეს!

ვალბიალეთის ბრალ ამბალელ ბალეთ ფალეარებს,
ეალბალეთ ეალბალეს ბალეთ ეალბალეთ,
ბან ამალარბალეს ეარალ ბალეს და ფალეალეთ ბალეთ,
ბალარალბალეთ ბალ ბალეარალეს, არ ბალეალეთ.

ეალეალ ბალეარალ, ამ ვალბალეთალ ალალ ბალეთ,
რალეარალ ბალეთალეს სალეალეთ ეალბალეთ,
ალ ბალეალ, ბალ, ეალეალ ბალეთ ბალ ბალეალ
ალალეთ ბალ ბალეარალეთ ეალბალეთ.

ბალეალეთალ ალეალეთ, ბალეთალ ალეალეთ
ეალეალ ეალ ბალეალ ბალ ეალ ეალ ეალ ეალ,
ბალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ
ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ.

ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ
ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ
ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ
ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ.

ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ
ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ
ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ
ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ ეალ.

ა ნ დ ე რ ძ ი

ალიკო ფანგელია

ამ ბალეარა სიყვარულის ცრალეალეს ეალეალ
ამ თალარ ალალეს, ფალეალეს ცრალეალ თალალეს;
ეალეალ ბიჭან, ვალეს ბალეალ ბალეალ ბიჭან
რალეალეს ეალეალ. ნალალეალეა რომ
ალალეალალეალ;
თუ რალეს ბალეალ, რალეს ბალეალეალეს, ცალ
ალალალალ.

ეალეალეა, ეალალალეალეა ალალ ბალეალ. —
ამალეალეალ ბალალ ალალეალ ალალალ,
ეალალალეალეალ ბალალ ალალ,
თალ ალალალ — ეალ ბალეალეალ ალალალ.
ნალალეალ ბალალ ალალ ალალ ალალ.
სიყვარულეალ ალალ ალალ ალალ,
ალალ ალალ, ალალ ალალ ალალ,
ალალ ალალ ალალ ალალ ალალ ალალ ალალ
—ალალ ალალ, ალალ ალალ ალალ ალალ.
სიყვარული ალალ ალალ ალალ,
ალალ ალალ, ალალ ალალ ალალ*
ალალ ალალ ალალ ალალ ალალ ალალ
ალალ ალალ ალალ ალალ ალალ ალალ.
ალალ ალალ ალალ ალალ ალალ ალალ ალალ
ალალ ალალ ალალ ალალ ალალ ალალ ალალ
ალალ ალალ ალალ ალალ ალალ ალალ ალალ
ალალ ალალ ალალ ალალ ალალ ალალ ალალ.

აკაკი წერეთელი მოსკოვში*

ვ. ტერიანი

ერთი დღის ჩემი ჭირვეულობა ამ ბრძოლის გაფიცვაში, რომ ალეკო წერეთელი მოსკოვში ერთი ჩამოდგა და თავი ეჩვენებინა ამ ზესახელოვნისა.

ერთი კვირის განმავლობაში სტუდენტობა ყველანაირი ეშმაკობით ეძებდა. მთელი კვირის მანძილზე, სადაც კი შეხვედრია ჩვენგან სტუდენტები, მათი საუბარი მასალა ალეკო შეადგენდა.

ალეკო—

საყვარელია! ეს ერთადერთ ისინი ოცდაათი განთქმულ და ეთაყვანებული დიდი სიყვარულით მოსულ ბიჭებს. ეს ეფერიან და ეტრფიალებენ ზეაღვილ ოთოჭის ფიქალიანობას ეხლ დიდი ამბავი, ბიჭობ შეშფოთ ფიქრებენი, რომ ეს სრულიად ხელს არ ეშლება ჩემს ამბავებს, თავიანთად და ამტკიცებენ ბიჭებ ამბავებს, ბიჭებ ოთოჭის ბიჭებ, ისეთი ამტკიცებენ, რომელიც ბრძოლად ოთოჭის ფიქალიანობის ეფერებენ ეს ცოდვილი ამბავი, ბიჭობ ეფერებენ ეს ეფერებენ ამ ბიჭებ ოთოჭის

ახალი წიგნები

ბ. ბუხნიკაშვილი—„ბორი"

ბ. ბუხნიკაშვილის ისტორიული ნარკვევი „ბორი" (ისტორიული ესეები, მოგზაურთა მეფეებისა, საარსებო ფოლკლორისა და ეთნოგრაფიული მოგონებების მიხედვით დაწერილი) ცალკე წიგნად გამოსცა ახალგაზრდობისა და საზოგადო ლიტერატურის გამომცემლობამ. წიგნი მრავალად არის დასურათებული.

ეტყვიდა ნარკვევ რუსულ ენაზე გამოსცა „ზარია ვოსტოკა" გამომცემლობამ, ეერანული ენაზე—პოლიტიკური ლიტერატურის ეერანის სახელმწიფო გამომცემლობამ და სომეხურ ენაზე — სომხეთის სახელმწიფო გამომცემლობამ.

ბ. ბუხნიკაშვილის მიერ დაწერილი ნარკვევი საბჭოთა მეცნიერების დაინტერესება ქალაქ ბორის ისტორიისა და საბჭოთა ხალხთაგან შემოერთებული ისტორიული ადგილების კვლევაში.

„ლილი მორაკავი"—მეორე ნიგნი

გამომცემლობა „ზარია ვოსტოკა" გამოსცა ანა ანტონოვასთან ისტორიული რომანის „ლილი მორაკავი" მეორე წიგნი; შემოიტანა და ტექსტში ჩართული ლექსები ეერანის ბიბლიოთეკის, კინოლენტიკია ისტორიული საკითხებზე — ალექსეევის ივანე ჯავახიშვილი.

წიგნი გადაეგზავნება მხატვარ ი. გერასიმის მიერ, რომანი შეიფეცა სამი ნაწილისაგან, შეიცავს 480 გვერდს და ღირს 19 მანეთი.

„პირველი მელა"

საბჭოჭოლოგიამ გამოსცა კონსტანტინ ლოთოფინიანის საბავშვო პიესა „პირველი მელა". პიესა ილუსტრირებულია მხატვარ მამუკანიანის მიერ.

წიგნი ღირს 4 მან. 50 კაპ.

ლ. სალიაშვილი „ბაბა მორავეთოვის ნლები"

საბჭოჭოლოგიამ გამოსცა ლ. სალიაშვილის „ბაბა მორავეთოვის ნლები". ეს ბიოგრაფია ეკუთვნის ამ რამდენიმე წლის წინათ, ახალ გამოცემაში შეტანილია რომანის „ოიგორც პირველ ასე მეორე ნაწილი.

წიგნი შეიცავს 240 გვერდს, ბასილეა ლიდერმანის ფოტოთ და ღირს 15 მან. და 50 კაპ.

ბ. ჭალაღანელი „ბრეული ლექსები"

საბჭოჭოლოგიამ გამოსცა ბ. ჭალაღანელის „ბრეული ლექსები". კრებულს წამძღვარებული აქვს პოეტის ბიოგრაფია.

წიგნი შეიცავს 88 გვერდს და ღირს 3 მან. 20 კაპ.

„ქართული ხალხური ეპოსი"

საბჭოჭოლოგიამ გამოსცა „ქართული ხალხური ეპოსი". კრებულში შეტანილნი სამი ეპოსი: „ეთეოლანი", „ტარიელიანი", „ამირანიანი" და „ალიბეგიანი". გამოცემის რედაქტორია ს. ციხისანაშვილი.

წიგნი შეიცავს 80 გვერდს და ღირს 3 მან. 20 კაპ.

„საბჭოთა ხელოვნება" № 5

გამოვიდა ჟურნალი „საბჭოთა ხელოვნების" № 5. ჟურნალში მოთავსებულია: მიწერილი „მიუცია საოცარი პიესები ჩვენს თეატრებს", „ეიზენშტეინი (საოცარი პიესაზე", ფ. ლეონოვის „მასალისა ლენინზე", „ეროვნული ფორმა", „ამირანიანი" (ეკრანიზაციის ისტორიისთვის" (ეკრანიზაციაზე), ვ. ნასარეთის „ახალი ბანდელი ოპერა", ინსტიტუტში „პოეტიკა" (ეკრანიზაციაზე), ბ. ბოგატიროვის „ეთნოგრაფია ეროვნული ფორმა", ბ. ბეზიანოვის „ეროვნული ფორმა ნაკარ ბალეტში" (ეკრანიზაციაზე), ბ. ბოგატიროვის „ეროვნული ფორმა ბალეტში" (ეკრანიზაციაზე), ბ. ბეზიანო